

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการศึกษา

การศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาคมในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีของเทศบาลตำบลนาควน อำเภอนาควน จังหวัดมหาสารคาม ผู้ศึกษาได้กำหนดวิธีดำเนินการศึกษา ดังนี้

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษา
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษา

ประชาคมหมู่บ้าน ได้แก่ ผู้ใหญ่บ้าน สมาชิกสภาและตัวแทนชุมชน (เป็นบุคคลที่ประชาชนในหมู่บ้านคัดเลือกให้เป็นตัวแทน) หมู่บ้านละ 8 คน จำนวน 10 หมู่บ้าน รวมทั้งสิ้น 80 คน (ข้อมูลแผนพัฒนาเทศบาลตำบลนาควน ปี 2553)

ตารางที่ 3 จำนวนประชากรที่ใช้ในการศึกษา

หมู่ที่	ดำรงตำแหน่ง			รวม
	ผู้ใหญ่บ้าน(คน)	สมาชิกสภาเทศบาล (คน)	ตัวแทนชุมชน (คน)	
1	1	1	6	8
2	1	1	6	8
3	1	1	6	8
4	1	1	6	8
5	1	1	6	8
6	1	1	6	8

หมู่ที่	ผู้ใหญ่บ้าน(คน)	สมาชิกสภาเทศบาล (คน)	ตัวแทนชุมชน (คน)	
7	1	1	6	8
8	1	1	6	8
9	1	1	6	8
10	1	1	6	8
รวม	10	10	60	80

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

การศึกษาคั้งนี้ ผู้ศึกษาใช้แบบสอบถามที่สร้างขึ้นจากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

ผู้ศึกษาได้ศึกษาการสร้างเครื่องมือตามลำดับ ดังนี้

1.1 ศึกษาเอกสารและงานศึกษาต่าง ๆ เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี วิธีสร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) เป็นแบบสอบถามที่มีลักษณะการตอบในรูปแบบของการประเมินความมากน้อยความบ่อยครั้ง โดยต้องการวัดว่าผู้ตอบมีคุณลักษณะในเรื่องราวที่ต้องการศึกษาหรือความคิดเห็นในเรื่องนั้น ๆ อยู่ในระดับใด

1.2 ร่างแบบสอบถามโดยอาศัยข้อมูล ให้ครอบคลุมกรอบแนวคิดในการศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีของเทศบาลตำบลนาइन อำเภอนาइन จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการมีส่วนร่วมในการนำเสนอปัญหาและการตัดสินใจ 2) ด้านการมีส่วนร่วมในการนำแผนไปปฏิบัติ 3) ด้านการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ และ4) ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล

1.3 สร้างแบบสอบถาม และนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ เพื่อตรวจสอบแก้ไข เสนอแนะปรับปรุง ให้มีความเหมาะสม และความถูกต้อง

1.4 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ เพื่อพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) เพื่อให้ครอบคลุมเนื้อหา และความปรนัยของเครื่องมือ ด้านโครงสร้างด้านเนื้อหาโดยการหาค่า IOC (Index of Congruence) ผู้เชี่ยวชาญ ประกอบด้วย

1.4.1 นางรัชนิดา บุญเรือน วุฒิการศึกษา รป.ม. (รัฐประศาสนศาสตร์)
เป็นผู้เชี่ยวชาญด้าน โครงสร้างและเนื้อหา

1.4.2 นายวินัย แสงกล้า วุฒิการศึกษา กศ.ม. (ภาษาไทย) ตำแหน่งอาจารย์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา

1.4.3 นายอาทิตย์ อัจหาญ วุฒิการศึกษา กศ.ม. (การวิจัยและการศึกษา)
ตำแหน่งอาจารย์ ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม อำเภอเมือง
จังหวัดมหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญทางด้านสถิติ

1.5 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญ โดยนำข้อที่มีค่าเฉลี่ย
IOC ตั้งแต่ .67 ไปใช้ ซึ่งปรากฏว่าทุกข้อมีค่า IOC เท่ากับ 1 ทุกข้อ แล้วนำไปทดลองใช้ (Try Out)
ประชาคมองค์การบริหารส่วนตำบลคงควน อำเภอนาดูน จังหวัดมหาสารคาม ซึ่งเป็นประชาคม
ใกล้เคียง จำนวน 30 คน แล้วนำมาหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Item Total Correlation) โดยได้ค่า
อำนาจและหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยใช้การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์
แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 65)
โดยได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ 0.82

1.6 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจแก้ไขของผู้ทรงคุณวุฒิ ไปปรับปรุงแก้ไข แล้ว
นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ ตรวจสอบอีกครั้ง

1.7 จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ เป็นแบบสอบถามซึ่งผู้ศึกษาได้สร้างขึ้นตาม
วัตถุประสงค์ของการศึกษา โดยผู้ศึกษาได้จัดเก็บด้วยตัวเอง เพื่อรวบรวมข้อมูลจากประชากรที่ใช้
ในการศึกษา โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 เป็นคำถามปลายปิดเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่
เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้และตำแหน่ง

ตอนที่ 2 เป็นคำถามปลายปิดเกี่ยวกับข้อมูลการมีส่วนร่วมของประชาชนใน
การจัดทำแผนพัฒนาสามปีของเทศบาลตำบลนาดูน อำเภอนาดูน จังหวัดมหาสารคาม
ในด้านต่าง ๆ 4 ด้านรวม 30 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิด เพื่อสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอแนะ
เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีของเทศบาลตำบลนาดูน
อำเภอนาดูน จังหวัดมหาสารคาม

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการศึกษามีขั้นตอน ดังนี้

1. ขอหนังสือรับรองจากวิทยาลัยกฎหมายและการปกครอง มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ถึงนายกเทศบาลตำบลนาइन เพื่อขอความร่วมมือในการแจกแบบสอบถามเก็บแบบสอบถามกับประชาชนในพื้นที่
2. ผู้ศึกษาแจกแบบสอบถามกับประชากร ซึ่งผู้ศึกษาชี้แจงวัตถุประสงค์ ความเป็นมา และประโยชน์ที่จะได้รับจากการศึกษา เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามเกิดความเข้าใจตรงกัน และให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามอย่างถูกต้องครบถ้วน
3. ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลได้ครบตามจำนวน 80 ชุด

การจัดกระทำข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล

1. นำแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมจากแบบสอบถาม จำนวน 80 ชุด เพื่อนำมาตรวจสอบความถูกต้องวิเคราะห์ข้อมูล นำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้ มาลงรหัสและบันทึกคะแนนแต่ละข้อลงในแบบลงรหัส (Coding form) ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 103)

ระดับความคิดเห็นการมีส่วนร่วม	คะแนน
น้อยที่สุด	1
น้อย	2
ปานกลาง	3
มาก	4
มากที่สุด	5

2. นำข้อมูลไปวิเคราะห์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป
3. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ความถี่ และร้อยละ
4. วิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของประชากรในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีของเทศบาลตำบลนาइन อำเภอนาइन จังหวัดมหาสารคาม โดยใช้ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แล้วแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามเกณฑ์การแปลความหมาย เพื่อบรรยายลักษณะของข้อมูล ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 105)

ระดับการมีส่วนร่วม	คะแนนเฉลี่ย
น้อยที่สุด	1.00 – 1.50
น้อย	1.51 – 2.50
ปานกลาง	2.51 – 3.50
มาก	3.51 – 4.50
มากที่สุด	4.51 – 5.00

5. วิเคราะห์เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาคมในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีของเทศบาลตำบลนาควน อำเภอนาควน จังหวัดมหาสารคาม โดยใช้สถิติ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวโดยกำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

6. การวิเคราะห์ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาคมในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีของเทศบาลตำบลนาควน อำเภอนาควน จังหวัดมหาสารคาม ใช้การบรรยายวิเคราะห์สรุปเนื้อหา และแจกแจงความถี่จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษานี้ผู้ศึกษาได้ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1.1 การหาค่า IOC (Index of Congruency)

$$\text{สูตร } IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้อง
 $\sum R$ แทน ผลรวมคะแนนข้อคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
 N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

1.2 การหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยพิจารณาจากค่าประสิทธิภาพในการจำแนกคุณลักษณะผู้ตอบแบบสอบถามคะแนนสูงกับผู้ตอบแบบสอบถามคะแนนต่ำ โดยจะพิจารณาข้อที่มีค่าตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป

$$r = \frac{N \sum XY - (\sum X)(\sum Y)}{\sqrt{\left\{ N \sum X^2 - (\sum X)^2 \right\} \left\{ N \sum Y^2 - (\sum Y)^2 \right\}}}$$

- r แทน ค่าอำนาจจำแนก
 X แทน คะแนนของข้อที่หาค่าอำนาจจำแนก
 Y แทน คะแนนรวมของทุกข้อ

1.3 ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ค่าความน่าเชื่อถือ หรือความเชื่อมั่นของแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่าทั้งฉบับ โดยจะพิจารณายอมรับค่าตั้งแต่ 0.75 ขึ้นไป (ไพศาล วรคำ. 2552 : 291)

$$\alpha = \frac{K}{K-1} \left[1 - \frac{\sum s_i^2}{s_t^2} \right]$$

- เมื่อ α แทน ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น
 k แทน จำนวนข้อคำถาม
 $\sum s_i^2$ แทน ผลรวมของความแปรปรวนของแต่ละข้อ
 s_t^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนรวม

2. สถิติพื้นฐาน

2.1 ค่าร้อยละ (Percentage) เป็นการเทียบความถี่หรือจำนวนที่ต้องการกับความถี่หรือจำนวนทั้งหมดที่เทียบเป็น 100 จากสูตร ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 101)

$$\text{จากสูตร} \quad p = \frac{f \times 100}{N}$$

- เมื่อ p แทน ร้อยละ
 f แทน ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ
 N แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด
 N แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

2.2 ค่าเฉลี่ย (μ) คำนวณจากสูตร ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 102)

จากสูตร
$$\mu = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ μ แทน ค่าเฉลี่ย
 $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม
 N แทน จำนวนคะแนนในกลุ่ม

2.3 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (α) หาได้จากสูตร ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 :

103)

$$\alpha = \sqrt{\frac{n\sum X^2 - (\sum X)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ α แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 X แทน คะแนนแต่ละตัว
 μ แทน ค่าเฉลี่ย
 $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม
 N แทน จำนวนคะแนนในกลุ่ม
 \sum แทน ผลรวม